

**DAS Research en de Mime Opleiding presenteren:
Decroux Café || 15, 16 en 18 januari 2019 || 18.00-19.00
Tiptop Theater, Academie voor Theater en Dans**

Cafégesprekken over belichaamde kennis

Mimespelers, acteurs, performers, dansers zijn bij uitstek gewend om te werken met *belichaamde kennis*: kennis die niet persé rationeel of gearticuleerd is, maar fysiek: het lichaam weet hoe het moet handelen. De ATD staat sinds de oprichting in 1968 bol van zulke belichaamde kennis: over spierspanning, over ademhaling, ritme, over in het hier en nu aanwezig zijn, over transparantie, over ruimte zichtbaar maken, over op locatie, over beeld en compositie... Deze voor de podiumkunsten specifieke vormen van belichaamde kennis blijven vaak ongearticuleerd, en zijn soms ook lastig te articuleren. Hoe leg je uit wat *transparantie* is, of *in het moment zijn*? Toch is juist deze fysieke kennis fundamenteel voor het ambacht van de danser, speler, mimer, performer. Hoe kun je woorden geven aan belichaamde kennis? Hoe kun je belichaamde kennis overdragen tussen verschillende generaties, en ter discussie stellen?

Initiator van het Decroux Café Marijn de Langen is docent op de mime opleiding en onderzoeker binnen DAS Research. Zij ontwikkelt binnen dit lectoraat in samenwerking met lector Marijke Hoogenboom een nieuw onderzoeksdomein, onder de naam *Andere narratieven*. Dit onderzoeksdomein richt zich op de actualisering, diversificatie en verrijking van bestaande theater- en danshistorische narratieven, waarmee studenten aan de ATD worden opgeleid. De focus ligt daarbij op de uitzonderlijke vormen van belichaamde kennis die kenmerkend zijn voor de podiumkunsten, en op het verbreden van de klassieke (Westerse) canon. Het nadenken over de actualiteit en gedateerdheid van de Decroux techniek opent mogelijk ook deuren voor het nadenken over het gebruik van andere historische trainingsmethoden binnen onze academie. Hoe gaan we binnen de ATD om met de culturele specificiteit en historiciteit van fysieke trainingsmethoden? Op welke manieren legt de tijd grenzen op aan hun toepasbaarheid? Sluiten ze bepaalde ideeën of ook, heel letterlijk, bepaalde lichamen uit? Hoe kun je door verschillende generaties heen een gesprek voeren over deze belichaamde kennis?

In het **Decroux Café || 15, 16 en 18 januari 2019 om 18.00** is iedere avond een mimespeler op respectabele leeftijd te gast: Geraldine Brans, Luc Boyer en Frits Vogels. Zij zijn alledrie ex-leerling van Etienne Decroux, die vanaf de jaren dertig van de vorige eeuw in Parijs en New York de *mime corporel* ontwikkelde. *Mime corporel* is de fysieke basis trainingsmethode van de huidige mime

opleiding (ontwikkeld in dezelfde tijd als bijvoorbeeld Brechts theorie voor acteurs, Grahams techniek voor moderne dans). In het Decroux Café gaan Brans, Boyer en Vogels in gesprek met docent en onderzoeker Marijn de Langen over hun belichaamde kennis, over *mime corporel*, over beperkingen en mogelijkheden van deze fysieke techniek, over ouder worden, over het overdragen van kennis aan volgende generaties. Iedere avond is ook een jongere speler/maker/docent te gast om te reageren op het gesprek. Verder is er het spel *Lost in translation* onder leiding van Fleur van den Berg, waarbij een (Franstalig) tekstfragment van Decroux uit zijn sleuteltekst *Paroles sur le mime* (Gallimard, 1963) ter vertaling voorgelegd wordt aan gasten en publiek. Wees welkom! Graag reserveren, email m.delangen@ahk.nl

Programma Decroux Café || 15, 16 en 18 januari 2019 || Tiptop theater

Dinsdag 15 januari || 18.00 Decroux Café #1

- *Welkom en introductie van het onderzoeksdomein *Andere Narratieven*
- *Geraldine Brans in gesprek met Marijn de Langen over haar tijd bij Etienne Decroux (1974)
- *Respondent: Fabian Santarciel de la Quintana
- **Lost in translation* met Fleur van den Berg

Woensdag 16 januari || 18.00 Decroux Café # 2

(NB. Niet in tiptop maar in ATD studio, n.n.b.)

- *Frits Vogels in gesprek met Marijn de Langen over zijn tijd bij Etienne Decroux (1957).
- *Respondent: Floor van Leeuwen
- **Lost in translation* met Fleur van den Berg.

Vrijdag 18 januari || 17.00: Presentatie van studenten Mime 3: *Decroux monologues* Studenten van Mime 3 hebben in deze week samen met Marijn de Langen en Fleur van den Berg gewerkt met teksten uit *Words on Mime (Paroles sur le mime, 1963)*, ze performen teksten en fysiek materiaal dat voortkwam uit de teksten.

Vrijdag 18 januari || 18.00: Decroux Café # 3

- *Luc Boyer in gesprek met Marijn de Langen over zijn tijd bij Decroux (1965-1967)
- *Respondent: Fleur van den Berg
- **Lost in translation* met Fleur van den Berg

Bio's:

Fleur van den Berg (1981) is mimespeler, maker en docent *mime corporel* aan de Mime Opleiding. Ook is ze als docent verbonden aan de opleiding Theaterdocent en de ATKA. Ze studeerde af aan de Mime Opleiding in 2011 en aan de Opleiding Theaterdocent in 2004. Ze maakte eigen werk bij Fraslab, Veem House for Performance en theater het Amsterdamse Bos en werkte als speler o.a. met choreografen en theatermakers als Oneka von Schrader, Roy Peters, Aitana Cordero Vico, Anouk Nuyens en Rachid Lachir. In 2014 nam zij – na een overdrachtsperiode van twee jaar - samen met Dwayne Toemere de mime corporel lessen van Decroux docent William Dashwood over. Fleur werkt eveneens aan een Nederlandse vertaling van Decroux publicatie *Paroles sur le mime* uit 1963.

Luc Boyer (1935) werd geboren in Djakarta, Indonesië, en kwam in 1953 per schip naar Nederland. Eind jaren vijftig begon hij avondlessen te volgen bij de Stichting Nederlandse Pantomime, en volgde daarna zijn opleiding aan de Nederlandse Mimeschool (opgericht in 1961). Al snel maakte hij onderdeel uit van de spelersgroep van de school: Pantomimetheater Carrousel. Hij studeerde in de periode 1965-1967 in Parijs bij Etienne Decroux, Wolfram Mehring, Theodore

Bono en Jeanine Grillon en werkte daarnaast als mimespeler in een aantal Franse steden. Terug in Nederland was Boyer actief als mimespeler/acteur, mimedocent, mimograaf/regisseur en performer. Hij was van 1967 tot 1971 als mimespeler verbonden aan het bewegingstheater BEWTH, vanaf 1968 docent aan de Theaterschool in Amsterdam en vanaf 1978 artistiek leider van het door hem opgerichte Affiniteitstheater. Daarnaast was hij werkzaam bij theatergroep Carrousel, Toneelgroep Centrum, Publiekstheater, Toneelgroep Amsterdam, Het Beeldend Theater, Nieuw West en in vrije producties, films en TV-producties. Na zijn pensioen bleef hij op freelance basis actief op zijn vakgebied. In maart 2012 werd hij getroffen door een zware beroerte, raakte halfzijdig verlamd en liep hersenletsel op. Dit heeft hem er niet van weerhouden door te gaan met het maken van voorstellingen en kunstwerkjes. Nog steeds coacht hij vakgenoten en begeleidt groepen, waaronder Bewegingstheatergroep Buiten de Perken waar hij in 2016 *Kopdrift & Hartscheur* mee maakte. Eind 2019 wordt een nieuwe voorstelling van deze groep verwacht, getiteld: *o die Zee*.

Geraldine Brans (1946) maakte deel uit van de eerste klas van de mimeschool, die in 1968 van start ging. In 1973 vertrok ze naar Parijs om daar bij Decroux te studeren (1973-1974). Naast de lessen bij Decroux studeerde Brans in deze periode ook klassieke dans, trapeze en acrobatiek bij het *Cirque d'hiver*. Ze begon als speler al tijdens haar studie bij Mimetheater Will Spoor, de groep van die in 1973 na een opmerking van een toeschouwer die na afloop van de voorstelling verzuchtte het gebeuren een 'waste of time' te vinden, omgedoopt werd tot *Waste of Time*. Tot in de jaren tachtig maakte ze deel uit van deze roemruchte groep, die onder leiding van Will Spoor een muzikale en anarchistische vorm van mime ontwikkelde. Ze speelde verder bij gerenommeerde mimegezelschappen als BEWTH, Bewegingstheater Bart Stuyf en Griftheater, en werkte met jonge makers als Kenneth Homstad en Blood for Roses. In 2011 nam ze na ruim vijfendertig jaar afscheid als docent aan de mime opleiding, waar ze in 1975 als docent was begonnen. Haar lessen werden, na een overdrachtsperiode van drie jaar, overgenomen door Fabian Santarciel de la Quintana.

Marijn de Langen (1976) is docent aan de mime opleiding en onderzoeker bij DAS Research. Ze promoveerde in 2017 op de Nederlandse mime met het proefschrift *Mime denken, Nederlandse mime als manier van denken in en door de theaterpraktijk*. Ze richt zich al geruime tijd op manieren om het denken in en door de theaterpraktijk zichtbaar te maken, onder andere door spelers en makers uit te nodigen om op verschillende manieren op hun praktijkkennis te reflecteren. Vanaf september 2019 gaat Marijn een door SIA (nationaal regieorgaan praktijkgericht onderzoek) en de ATD gefinancierd *postdoc* onderzoek starten dat gericht is op het in nauwe samenwerking met het werkveld ontwikkelen van principes voor ontsluiting van de unieke Nederlandse mime archieven.

Floor van Leeuwen (1984) is mimespeler en maker, in 2008 studeerde zij af aan de Mime Opleiding. Ze maakt deel uit van het collectief Schwalbe, en vormt samen met Bas van Rijnsoever het duo MTG Blond. Ze speelt verder in voorstellingen van o.a. Boogaerdt/VanderSchoot en Lotte van den Berg. Recent maakte zij de voorstelling *Muur*, een mix van circus, mime en *free running*, waarin 16 performers twee uur lang naar en tegen de achterwand van een theater bewegen.

Fabián Santarciel de la Quintana (1971) is mimespeler, maker en docent. Hij werd geboren in Uruguay en studeerde in 1996 af als acteur aan de Drama school in Montevideo en in 2006 aan de Mime Opleiding. Sindsdien is hij werkzaam in Nederland en Uruguay, waarbij hij een brug probeert te maken tussen deze landen. Hij maakt eigen werk samen met Rob Smorenberg, en voor de Karavaan. Verder was en is hij als speler o.a. te zien in producties van Wild vlees, Schweigmann&, Daniel Almgren Recén, Giulio D'anna, Marcelo Evelin, DOX, Orkater. Na zijn afstuderen werd hij door Loes van der Pligt gevraagd of hij de mimelessen van Geraldine Brans wilde gaan overnemen. Er volgde een periode van drie jaar, waarin Fabián meedraaide met de lessen van Geraldine, en haar 'body of knowledge' zo nauwkeurig mogelijk overnam, zowel op de vloer als in gesprek. De belangrijkste invloeden in haar mime-traningsmethode zijn de *mime corporel*, in de versie van

Decroux zelf, maar vooral ook in de versie van Will Spoor. Santarciel werkt als docent verder met deze legacy.

Frits Vogels (1933) werd geboren in Bloemendaal, en raakte vanaf eind jaren vijftig eerst als leerling en vervolgens als docent, speler en maker betrokken bij de activiteiten van de in 1952 opgerichte Stichting Nederlandse pantomime onder leiding van Jan Bronk. Hij volgde lessen van onder andere Bronk, Will Spoor en Max Dooijes, Etienne en diens zoon Maximilien Decroux. In 1965 richtte hij samen met Arnold Hamelberg de School voor Bewegingstheater op. Uit deze school kwam – ook vanaf 1965 – de groep BEWTH voort. In 1968 werd Vogels de eerste artistiek leider van de huidige Mime Opleiding aan de ATD. In 1975 nam hij afscheid, en richtte Griftheater op, waar hij 28 jaar lang artistiek leider en mimograaf was. Hij werkte in samenwerking met MAPA (Moving Academy of Performing Arts) als freelance regisseur en docent o.a. in Rijeka, Berlijn, Bratislava, Zagreb, Kiev en Belgrado. In 2003 ontstond SLeM (Stichting Landschapstheater en Meer), waaraan Vogels in samenwerking met landschapsarchitect Bruno Doedens vorm gaf. In 2006 publiceerde Vogels een boek over Griftheater (Van studio tot landschap), in 2016 publiceerde hij *'Etsen op het netvlies: bewegingstheater'*, waarin hij aan de hand van een bundeling van de vele artikelen die hij in zijn leven over zijn vakgebied en werk schreef, een overzicht geeft van een leven lang mime.

DAS
graduate
school

Academy of Theatre and Dance
Amsterdam University of the Arts